

**KOMPETENCJE SĘDZIEGO ŚLEDZCZEGO
W DZIEDZINIE UŻYCIA ŚRODKÓW
PREWENCYJNYCH:
PROBLEMY ZWIĄZANE Z ICH
FUNKCJONOWANIEM ORAZ SPOSOBY ICH
ROZWIĄZANIA**

*

W artykule analizie została poddana instytucja sędzi śledczego z perspektywy jego kompetencji w dziedzinie użycia środków prewencyjnych. W procesie badawczym została przeprowadzona analiza wątków problemowych związanych z funkcjonowaniem sędzi śledczych przy rozpatrzeniu wniosków o wyznaczenie środków prewencyjnych oraz możliwe sposoby ich rozwiązania.

Słowa kluczowe: sędzia śledczy, kompetencje, środek prewencyjny, problemy związane z funkcjonowaniem, sposoby rozwiązania.

**POWERS OF INVESTIGATOR JUDGE IN
THE SPHERE OF APPLICATION OF
PREVENTIVE MEASURES: PROBLEMS OF
OPERATION AND SOLUTIONS**

Summary: In the article the institution investigating judge in terms of its powers in the use of preventive measures. The study investigated and analyzed the problems of functioning national investigative judges when considering applications for preventive measures and possible solutions.

Keywords: investigating judge, powers precaution, the problem of functioning, solutions.

**ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ У СФЕРІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНИХ
ЗАХОДІВ: ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Анотація: У статті розглядається інститут слідчого судді в аспекті його повноважень у сфері застосування запобіжних заходів. У процесі дослідження вивчено та проаналізовано проблемні питання функціонування вітчизняних слідчих суддів при розгляді клопотань про обрання запобіжних заходів та можливі шляхи їх вирішення.

Ключові слова: слідчий суддя, повноваження, запобіжний захід, проблема функціонування, шляхи вирішення.

Постановка проблеми. Принципи правової держави, міжнародно-правові стандарти захисту прав людини передбачають можливість судового захисту особи на всіх етапах

O. Bubalo

aspirant katedry prawa
karnego i postępowania
Wschodnioeuropejskiego narodowego
Uniwersytetu im. Lesi Ukrainki
w Łucku,
Sekretarz sądowy sądu apelacyjnego
obwodu Wołyńskiego (Łuck)

кримінального процесу. У зв'язку з цим розвиток і становлення судового контролю, як форми судового захисту громадян, виступають надійним механізмом забезпечення прав особи у кримінальному судочинстві [1, с. 10].

Конституція України повною мірою закріпила особливий статус суду, що дозволяє говорити про його вагому значимість у сфері охорони прав та свобод людини і громадянина. Проте Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 року довів необхідність кардинального реформування досудового розслідування, у тому числі шляхом розширення змагальних засад на цій стадії кримінального процесу. Специфіка виконуваної судом функції на досудовому розслідуванні у кримінальній справі зумовила необхідність її здійснення окремим суб'єктом судової влади, до компетенції якого не належатиме вирішення справи по суті.

Для сприяння реалізації зазначених завдань Кримінальний процесуальний кодекс України, прийнятий 13 квітня 2012 року (далі – КПК України), вводить у сферу вітчизняного кримінального процесу нового процесуального суб'єкта – слідчого суддю [2, с. 1]. Це сприятиме поширенню змагальності на досудовому провадженні, спеціалізації та диференціації кримінального судочинства, розвантаженню судів загальної юрисдикції та підвищенню ефективності судового захисту конституційних прав і свобод людини [3, с. 690].

Актуальність дослідження. Запровадження у вітчизняне судочинство інституту судового контролю є вагомою гарантією охорони прав особи, залученої у кримінальний процес. Основна мета функції судового контролю полягає у захисті прав і законних інтересів учасників кримінального судочинства. Тому проблема впровадження і функціонування процесуальної фігури слідчого судді на часі є особливо актуальною та має дискусійний характер, що зумовлює необхідність її системного вивчення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Судовий контроль уже давно є предметом дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених. Питання виникнення, розвитку та компетенції слідчого судді, його місця, ролі та механізму функціонування вивчалися та аналізувалися у працях таких науковців, як Б.Л. Бразоль, Ю.М. Грошевий, А.П. Гуськова, І.В. Іваненко, А.Ф. Коні, О.П. Кругліков, В.В. Лобач, В.Т. Малярченко, Ю.В. Рощина, Н.П. Сиза, Ю.В. Скрипіна, Л.Л. Соловйова, А.Р. Туманянц, І.Я. Фойніцький, В.В. Шимановський, С.Г. Щегловітов та ін.

Завданням статті є: на основі вітчизняної нормативно-правової бази та доктринальних поглядів вчених проаналізувати проблемні питання реалізації повноважень слідчого судді у сфері застосування запобіжних заходів та зробити авторські висновки щодо шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Організація діяльності системи слідчих суддів в Україні відіграє важливу роль у їх ефективному функціонуванні. Проблема підвищення ефективності судочинства в Україні була і залишається актуальною. Якість роботи судових органів формує ставлення людей до держави, демонструє бажання та здатність останньої захищати інтереси громадян, застосовувати силу закону та відновлювати справедливість.

Ми поділяємо думку Н.В. Сибільової, яка вважає: «щоб не допустити паралічу судової системи, слід або збільшити чисельність суддів, або відокремити суддів, які розглядають тільки питання контролю за додержанням законів на попередньому слідстві, від тих, які розглядають справу по суті» [4, с. 180]. Згідно КПК України таким процесуальним суб'єктом і є слідчий суддя – суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому КПК України, судового контролю за дотриманням прав, свобод та

інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку передбаченому статтею 247 КПК, – голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду АРК, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя [5, с. 9].

За своїм статусом слідчий суддя є суддею місцевого чи апеляційного суду. У зв'язку з прийняттям КПК 2012 року внесено зміни і доповнення до Закону України від 7 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» [6], зокрема, частиною 5 ст. 21 передбачено, що слідчий суддя обирається зборами суддів місцевого суду із складу суддів цього суду на строк не більше трьох років і може бути переобраний повторно.

Слідчий суддя не звільняється від виконання обов'язків судді першої інстанції, проте здійснення ним повноважень із судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні враховується при розподілі судових справ та має пріоритетне значення.

Окрім того, статтею 247 КПК України передбачено здійснення повноважень слідчого судді стосовно розгляду клопотань про дозвіл на проведення негласних слідчих (розшукових) дій головою чи за його визначенням іншим суддею Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.

Таким чином слідчий суддя організаційно і функціонально належить до судового органу і, здійснюючи повноваження з судового контролю, діє від імені суду, що узгоджується з наведеними положеннями Конституції України [2, с. 4].

Ми підтримуємо позицію Ю.В. Скрипіної, яка об'єднує повноваження слідчого судді у чотири групи: участь у заходах забезпечення кримінального провадження (у тому числі запобіжних заходах), надання дозволу на вчинення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора під час досудового розслідування та інші процесуальні повноваження (у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх, у сфері міжнародної діяльності тощо) [7, с. 83].

На наш погляд, однією з найважливіших ланок повноважень слідчого судді є його безпосередня участь у заходах забезпечення кримінального провадження, у тому числі запобіжних заходах.

Слід зауважити, що згідно КПК України скасування або зміна обраного заходу кримінально-процесуального примусу є виключною компетенцією слідчого судді, оскільки вони в тій чи іншій мірі обмежують конституційні права та свободи людини.

Відомо, що КПК поділяє запобіжні заходи на такі види: особисте зобов'язання (ст. 179 КПК); особиста порука (ст. 180 КПК), застава (ст. 182 КПК), домашній арешт (ст. 181 КПК) та тримання під вартою (ст. 183 КПК). Як бачимо, збільшився перелік запобіжних заходів, які можуть бути обрані до підозрюваного чи обвинуваченого. КПК 2012 року передбачає запровадження таких запобіжних заходів, як особисте зобов'язання та домашній арешт. Разом із тим, з цього переліку виключені порука громадської організації або трудового колективу, нагляд командування військової частини. Такий законодавчий крок є правильним, оскільки вказані запобіжні заходи майже не застосовувалися.

Судова практика здійснення вітчизняними слідчими суддями своїх повноважень показує, що існує безліч проблемних питань у цій сфері. Зокрема, при розгляді клопотань про обрання запобіжних заходів.

1. Існують певні складнощі при розрахунку розміру застави у разі застосування запобіжного заходу у вигляді взяття під варту. Кодекс не дає чіткої відповіді на запитання: чи потрібно вказувати конкретний розмір грошових коштів чи достатньо вказати кількість розмірів мінімальної заробітної плати. Також незрозуміло, як повинен вираховуватися розмір застави при застосуванні взяття під варту, у разі зміни розміру мінімальної заробітної плати протягом певного періоду, на який застосовується взяття під варту.

2. Проблемним питанням при розгляді слідчими суддями клопотань про застосування запобіжних заходів є стислі строки розгляду цих клопотань, оскільки виникає проблема в оперативності належного повідомлення та виклику сторін кримінального провадження.

3. Невизначеними є дії слідчого судді, якщо в судовому засіданні при розгляді клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, підозрюваний заявив клопотання про залучення безоплатного захисника, участь якого не може бути забезпечена судом негайно під час розгляду вищезазначеного клопотання, а строк затримання особи закінчується, і захисник не зможе вчасно прибути в судове засідання.

4. Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 194 КПК України, серед іншого під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу слідчий суддя, суд зобов'язаний встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про наявність обґрунтованої підозри у вчиненні підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення. Проте при вирішенні зазначених клопотань виникають труднощі, оскільки нормами КПК України суті такої підозри не розкрито.

5. Неврегульованим залишається питання, яким чином розглядати клопотання про обрання запобіжного заходу у виді особистого зобов'язання у разі, коли підозрюваний не з'являється на виклик слідчого судді, тому що у відповідності з ч. 3 ст. 187 КПК України привід може бути застосований лише у випадку, коли він не з'явився для розгляду клопотання щодо обрання запобіжного заходу у вигляді застави, домашнього арешту чи тримання під вартою, або ухвали про дозвіл на його затримання з метою приводу, якщо ухвала про привід не була виконана.

6. Виникає питання, кому має даватися доручення по виконанню ухвали про взяття особи під варту у разі, якщо підозрюваний, обвинувачений на момент її винесення не був затриманий. Логічно було б вважати, що ці дії на стадії досудового розслідування мають виконати слідчі і прокурор, у яких знаходиться кримінальне провадження, і які заявили клопотання про взяття підозрюваного, обвинуваченого під варту. А підрозділи органів внутрішніх справ мають здійснити арешт особи за письмовим зверненням слідчого або прокурора, що впливає з положень ст. 41 КПК України. Проте, постає питання, особливо на стадії апеляційного розгляду, чи має суд повноваження на стадії досудового розслідування самостійно, до проголошення ухвали, приймати заходи до виклику працівників відділу внутрішніх справ для взяття особи під варту безпосередньо у залі судового засідання після проголошення ухвали. Оскільки, як правило, місце розташування органу слідства і відповідно, місце проведення слідства не співпадають з місцем розташування апеляційного суду. Тому невизначеним є питання, працівники якого органу внутрішніх справ або конвойної служби мають виконувати ухвалу, за місцем розташування апеляційного суду чи за місцем проведення досудового розслідування за нормами ст. 218 КПК України.

7. Також проблемним є питання щодо порядку розгляду клопотання про продовження строку тримання під вартою, у випадку направлення справи, яка розглядалася за нормами КПК 1960 року, на додаткове розслідування. Приймаючи рішення про направлення справи

на додаткове розслідування, суд в ухвалі відповідно до вимог КПК 1960 року зазначив, що запобіжний захід залишається той же – тримання під вартою. Дата закінчення дії ухвали в частині, що стосується запобіжного заходу, не визначається. До моменту, коли справа надходить до прокурора і вноситься до ЄРДР, проходить певний проміжок часу. Відповідно до п. 12 Розділу 11 «Перехідні положення» КПК України розслідування кримінальних справ, передбачених п. 11 цього розділу, у разі повернення таких справ судом прокурору для проведення додаткового розслідування проводиться в порядку, передбаченому КПК 2012 року. Неврегульоване питання, чи можна вважати, що продовжений судом при направленні справи на додаткове розслідування запобіжний захід у вигляді тримання під вартою є діючим ще 2 місяці з моменту надходження справи прокурору відповідно до вимог ч. 9 ст. 156 КПК 1960 року, або виникає потреба негайно після внесення даних про початок кримінального провадження до ЄРДР за нормами КПК 2012 року вирішувати питання про продовження дії запобіжного заходу у порядку і за правилами, визначеними КПК України.

8. На практиці існує чимало питань щодо обрання або продовження строку запобіжного заходу у вигляді взяття під варту на стадії підготовчого судового провадження. Одним із рішень, яке має право прийняти суд при проведенні підготовчого судового засідання відповідно до вимог ст. 314 КПК України, є рішення про повернення обвинувального акту прокурору. Проте, чи може суд, повертаючи обвинувальний акт, відповідно до вимог ч. 3 ст. 315 КПК України розглянути клопотання прокурора про продовження дії запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою і прийняти таке рішення, та на який строк у такому разі може бути продовжено запобіжний захід – тримання під вартою. Питання є не врегульованим, оскільки за ст. 315 КПК України суд вчиняє процесуальні дії, пов'язані з підготовкою до судового розгляду, а повернення обвинувального акту навпаки зупиняє дії по підготовці кримінального провадження до судового розгляду.

9. Юридично нерегламентованою є ситуація, коли органи досудового розслідування звернулися до суду з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з порушенням строку затримання підозрюваного, чи є це підставою відмови у розгляді даного клопотання чи відмови у задоволенні зазначеного клопотання.

10. Згідно ч. 3 ст. 407 КПК за наслідками апеляційного розгляду за скаргою на ухвали слідчого судді суд апеляційної інстанції має право:

- 1) залишити ухвалу без змін;
- 2) скасувати ухвалу і постановити нову ухвалу.

А згідно ч. 4 ст. 424 КПК ухвала слідчого судді після її перегляду в апеляційному порядку, а також ухвала суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на таку ухвалу оскарженню в касаційному порядку не підлягають. В такому випадку, в разі обрання обвинуваченому апеляційним судом запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, обвинувачений буде позбавлений можливості оскаржити такий запобіжний захід. Отже, незрозуміло, яким чином дані положення КПК України узгоджуються із практикою Європейського Суду з прав людини, і чи можливо обрання апеляційним судом за результатами перегляду ухвал слідчого судді запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

12. Що стосується особистої поруки, то згідно ч. 1 ст. 180 КПК України, вона полягає у наданні особам, яких слідчий суддя, суд вважає такими, що заслуговують на довіру, письмового зобов'язання про те, що вони поручаються за виконання підозрюваним, обвинуваченим

покладених на нього обов'язків відповідно до ст. 194 КПК, і зобов'язуються за необхідності доставити його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу.

Проте чинним КПК не передбачено ні кола осіб, з яких слідчий суддя може вибрати поручителя, відсутні також підстави та обставини, за яких особа не може бути обрана поручителем. Крім того, з огляду на положення ст.ст. 186, 193, 194 КПК не зрозуміло, чи є обов'язковою присутність поручителів в судовому засіданні під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистої поруки, коли поручитель має подавати письмове зобов'язання до-, під час чи після розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу. У чинному кримінально-процесуальному законодавстві відсутні відповіді на ряд запитань. Зокрема, які дії необхідно вчинити слідчому судді, якщо під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу виникне необхідність відібрати письмове зобов'язання у поручителів: відкласти розгляд подання, оголосити перерву чи повернути слідчому без розгляду? Якщо в підозрюваного обвинуваченого є декілька поручителів, то в якому порядку вони мають доставляти його до органу досудового розслідування чи в суд? А в разі невиконання поручителями взятих на себе зобов'язань, грошове стягнення накладається на всіх чи кожного окремо? В якому порядку, ким та на протязі якого часу вирішується питання про накладення грошового стягнення на поручителя? Чи може поручитель оскаржити накладене на нього грошове стягнення?

13. Що ж стосується запобіжного заходу у вигляді застави, то чинним КПК України не визначено, чи є обов'язковою присутність заставодавця під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу; коли йому роз'яснюються згідно ч. 3 ст. 182 КПК, у вчиненні якого кримінального правопорушення підозрюється чи обвинувачується особа, передбачене законом покарання за його вчинення, обов'язки із забезпечення належної поведінки підозрюваного, обвинуваченого та його явки за викликом, а також наслідки невиконання цих обов'язків. Згідно ч. 3 ст. 183 КПК слідчий суддя, суд при постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою зобов'язаний визначити розмір застави, достатньої для забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим обов'язків, передбачених цим Кодексом, крім випадків, передбачених ч. 4 цієї статті. В даному випадку, закон не визначає, якими критеріями повинен керуватися слідчий суддя, суд при визначенні розміру застави; чи є в даному випадку граничні розміри застави; та чи можливо в даному випадку при визначенні розміру застави керуватися положеннями ч. 5 ст. 182 КПК.

Згідно даних судової статистики за 1 півріччя 2013 року слідчі судді Волинської області під час досудового розслідування всього обрали до підозрюваних 533 запобіжні заходи усіх видів, а запобіжний захід у вигляді взяття під варту застосований лише до 133 осіб, що складає 24,95 % від загальної кількості обраних запобіжних заходів.

Якщо у 1 півріччі 2012 року на розгляд до судів Волинської області було подано 328 клопотань, то у 2013 році за вказаний період – лише 160, що на 50 % менше. З 160 клопотань, що надійшли на розгляд – задоволено – 133, що складає 83,12%, відмовлено – 16 [8].

Таким чином, спостерігається тенденція поширення практики обрання більш м'яких запобіжних заходів щодо підозрюваних, в тому числі у вигляді домашнього арешту, застави, особистої поруки.

Висновок. Наведений вище перелік функцій слідчого судді у застосуванні запобіжних заходів достатньо яскраво демонструє, наскільки важливою та ключовою є ця фігура у кримінальному провадженні.

У підсумку можна зробити загальний висновок, що до слідчих суддів закон пред'являє підвищені вимоги щодо оперативності розгляду ними клопотань, вимагає підвищеної уваги, проникливості і далекоглядності у своїх рішеннях, встановлюючи необхідність у багатьох ситуаціях ухвалювати рішення негайно, й при цьому віддаючи їм у руки вирішення найважливіших для особи питань – питань обмеження її прав і свобод [9].

Проте узагальнення практики застосування місцевими судами запобіжних заходів показало, що саме відсутність законодавчого регулювання окремих процедурних питань у цій сфері породжує на практиці величезну кількість труднощів у реалізації кримінально-процесуальної компетенції слідчих суддів.

Перспективи використання результатів дослідження. Вважаємо, наведені у статті проблемні питання функціонування інституту слідчого судді будуть враховані при подальшому внесенні змін та доповнень до вітчизняного кримінально-процесуального законодавства.

Втім, не дивлячись на усі складнощі, варто висловити впевненість, що напрямок реформування кримінального процесу, окреслений новим КПК України, є вірним, а функції суду щодо контролю за законністю ведення досудового розслідування будуть і надалі вдосконалюватися.

Література:

1. Гуськова А.П. К вопросу о судебной защите прав и свобод человека, гражданина в российском уголовном судопроизводстве // Рос. судья. – 2005. – №6. – С. 11-14.
2. Сиза Н. П. Повноваження слідчого судді щодо здійснення судового контролю у кримінальному процесі України / Н.П. Сиза // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2012. – № 2(6). – С. 1–21.
3. Грошевой Ю.М. Проблема удосконалення законодавства, що регулює кримінально-процесуальну діяльність // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2003. – №33-34. – С. 686-698.
4. Сібільова Н.В. Судоустрійний аспект реалізації принципу неупередженості суду // Актуальні проблеми формування правової держави в Україні: До 50-ї річниці Конвенції про захист прав людини та основних свобод: Матер. міжнар. наук.-практ. конф.: У 2-х ч. – Ч.2 / За ред. М.І. Панова. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2000. – С. 180-182.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України : за станом на 8 бер. 2013 р. / Відомості Верховної Ради України : Офіційне видання: Щотижневий нормативний бюлетень / Верховна Рада України . – К. : Преса України, 1991 . – № 9 / 10. – С. 9–59.
6. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» : від 07.07.2010 р., № 2453-VI // Голос України. – 03.08.2010. – № 142.
7. Скрипіна Ю. В. Слідчий суддя в системі кримінально-процесуальної діяльності (порівняльно-правове дослідження): дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» / Скрипіна Юлія Валеріївна ; Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 2008. — 219 с.
8. Офіційний веб-портал «Судова влада України» // Режим доступу : http://court.gov.ua/sudova_statystyka/
9. Інститут слідчого судді за новим Кримінальним процесуальним кодексом України : матеріали конф. суддів Апеляційного суду Черкаської області та загальних місцевих судів Черкаської області, (м. Чорнобай, 19 жовт. 2012 р.) / Апел. суд Черкаської області, ТУ ДСА

POWERS OF INVESTIGATOR JUDGE IN THE SPHERE OF APPLICATION OF PREVENTIVE MEASURES: PROBLEMS OF OPERATION AND SOLUTIONS

O. Bubalo

Statement of the problem . The principles of legal state ,international- legal standards for the protection of human rights provide for the judicial protection of individuals at all stages of the criminal process. In this regard, the development and establishment of judicial review as a form of legal protection of citizens is a reliable mechanism for ensuring the rights of individuals in criminal proceedings [1 , p. 10].

The Constitution of Ukraine fully consolidated special status of the court, which suggests its significant importance in the field of human rights and freedoms of man and citizen. However, the Criminal Procedure Code of Ukraine 1960 demonstrated the need for fundamental reform of pre-trial investigation, including by expanding the competitive framework at this stage of the criminal process.

Peculiarity of the functions performed by the court for pre-trial investigation in the criminal case led the necessity it implementation a separate subject of the judiciary, whose jurisdiction does not belong to resolve the case on the merits.

For the facilitate the implementation of these tasks Criminal Procedural Code of Ukraine, adopted in April 13, 2012 (hereinafter - the CPC of Ukraine), enters into the sphere of domestic criminal procedural process of a new subject - the investigating judge [2, p. 1]. This will promote competition in the pre-trial proceedings, specialization and differentiation criminal justice discharge courts of law and improve the effectiveness of judicial protection of constitutional rights and freedoms [3, p. 690].

The topicality of the study. Introduction to the national institute judicial proceedings is an essential guarantee of the rights of the person involved in the criminal process. The main purpose of the function of judicial review is to protect the rights and legitimate interests of criminal justice. Therefore, the problem of implementation and operation of procedural shape investigating judge at the time is particularly relevant and has controversial nature that necessitates its systematic study.

Analysis of recent researches and publications. Judicial review has long been a subject of study of domestic and foreign scholars.The questions of emergence, development and competence of the investigating judge his place, role and functioning of the mechanism were studied and analyzed in the works of such scholars as B.L. Brazol, Y.M. Groshevyi, A.P. Guskova, I.V. Ivanenko, A.F.Kony, E.P. Kruglikova, V.V. Lobach, V.T. Malyarenko, Y.V.Roschina, N.P.Siza, Y.Skripin, L.L. Soloviev, A.R. Tumanyants, I.J. Foynitsky, V.V. Szymanowski, S.H. Shcheglovitov .

The aim of the article is: based on the national legal framework and doctrinal views of scientists to analyze issues of authority investigating judge in the using of preventive measures and to make conclusions about the author's solutions.

The main material. The organization of the pretrial judicial system in Ukraine plays an important role in their effective functioning. The problem of increasing the efficiency of judicial proceedings in Ukraine was and remains relevant. The quality of the judiciary shapes people's attitudes towards the state, demonstrates the willingness and ability of the latter to protect the interests of citizens, to use force of law and to restore justice.

We share the opinion N.V. Sibilova , who says: " to prevent the paralysis of the judicial system , you can either increase the number of judges or separate judges who consider only a matter of monitoring compliance with the laws of the preliminary investigation , from those who are considering the case on the merits "[4 , p. 180].

According to Procedure Code of Ukraine such procedural subject is investigating judge - judge of the trial of first instance , whose powers to exercise in the manner prescribed by Code of Ukraine, the judicial enforcement of rights, freedoms and interests of persons in criminal proceedings , and in the case provided for in Article 247 CPC - Chairman or in his definition of another judge of the Appellate court of the ARC , the Court of Appeal area , cities of Kyiv and Sevastopol [5, p. 9].

By their status investigating judge is a judge or local court or appeal court. In connection with the adoption of the CPC in 2012 amended the Law of Ukraine on July 7, 2010 № 2453-VI «On the Judicial System and Status of Judges" [6], in particular, paragraph 5. 21 provides that the investigating judge elected assembly of judges of local courts of the judges of this court for a term not exceeding three years and may be re-elected.

Investigating judge is not exempt from the duties of the trial of first instance , but the exercise of powers of judicial enforcement of rights, freedoms and interests of persons in criminal proceedings is taken into account in the allocation of cases and has a high priority.

In addition, Article 247 Code of Ukraine provides for powers of an investigating judge in concerning of consideration of applications for permission to conduct undercover investigation actions chairman or in his determination by another judge of appellate court of the Autonomous Republic of Crimea, regional courts of appeal, the cities of Kyiv and Sevastopol, within the territorial jurisdiction is authority of the pre-trial investigation.

Thus, investigating judge organizational and functional belongs to the judicial authority and exercises the power of judicial review acts on behalf of the court, which is consistent with the above provisions of the Constitution of Ukraine [2, p. 4].

We support the position of the U.V. Skripina who combines the powers of an investigating judge in four groups: participation in the activities of criminal proceedings (including preventive measures), permitting the commission of investigation and covert investigative (detective) actions, consideration of appeals against decisions, actions or inactions of the investigator or the prosecutor during the preliminary investigation and other procedural powers (in criminal proceedings involving minors in international business, etc.)[7, p. 83].

In our opinion, one of the most important parts of office investigating judge is his direct involvement in the activities of the criminal proceedings, including the precautionary principles. It should be noted that according to CPC of Ukraine cancel or change the chosen measure of criminal procedural compulsion is the exclusive competence of the investigating judge, because they limit the constitutional rights and freedoms of human.

It is known that the CPC shares precautions for the following types : personal liability (art. 179 CPC) ; personal guarantee (art. 180 CPC) , pledge (art.182 CPC), house arrest (art. 181 CPC) and remand custody (art. 183 CPC).

We can see that increased of preventive measures that can be selected on the suspect or accused. CPC of 2012 provides for the introduction of preventive measures such as personal liability and house arrest. However, excluded from this list surety public organization or labor collective, oversight of military commanders . Such legislative step is correct because those precautions almost didn't use.

Jurisprudence of implementation of national investigating judge of its powers shows that there are many problems in this area. In particular, during considering applications for preventive measures.

1. There are some difficulties in calculating the amount of collateral in the event of a preventive measure in the form of detention. The Code does not provide a clear answer to the question whether to include a specific amount of money is enough to specify the number of minimum salary. It is also unclear how the bail amount should be deducted in the application of pre-trial detention in case of changes in the minimum salary during the period for which is used the applicable custody.

2. An important issue during considering the investigating judge applications for preventive measures is a short term consideration of these petitions, because there is a problem in efficiency due notice and calling parties of criminal proceedings.

3. Uncertain are actions of the investigating judge, if in the court in considering an application for a preventive measure in the form of detention, the suspect claimed the request for involvement of free counsel, whose participation can't be provided immediately by the court during considering the foregoing petition and period of detention expires and advocate will not arrive in time to the trial.

4. According to Section 1, Part 1, Art. 194 Code of Ukraine, among other things when considering an application for a preventive measure investigating judge, the court must determine whether the parties argue rendered the criminal proceedings evidence of circumstances that indicate a reasonable suspicion that the person suspected or accused of criminal offenses. However, during dealing with these requests are problems because the rules CPC of Ukraine the merits of such a suspicion did not disclose.

5. Unresolved is the question how to consider an application for a preventive measure in the form of personal liability in cases where the suspect does not appear to challenge the investigating judge, because in accordance with Part 3. 187 Code of Ukraine drive can only be applied if it does not appear to consider the request for a preventive measure in the form of collateral, house arrest or detention, or a decision on whether or not to arrest to issue, if the resolution on the drive was not performed.

6. The question is who has given orders to implement the decision on custody if the suspect, the accused at the time of her passing was not arrested. It would be logical to assume that these actions at the stage of preliminary investigation must comply investigators and prosecutor, they have criminal proceedings and they claimed motion to capture the suspect, the accused into custody. A unit of the police should take the person arrested upon written request of the investigator or prosecutor, according to the provisions of Art. 41 Code of Ukraine.

However, the question arises, especially during the period of appeal, whether the court has the powers on the period of preliminary investigation independently to proclaim the decision to take steps to call employees of the police for custody directly from the courtroom after the proclamation of the decision. As is usually the location of investigation and therefore, the place of the investigation do not coincide with the location of the Court of Appeal. So uncertain is the question of which employees of the internal affairs or escort service should be performed by a ruling by the location of the Court of Appeal or in place of the preliminary investigation by the rules of art. 218 Code of Ukraine.

7. Also problematic is the issue of the order of consideration of the application about extending the period of detention in the case of referral of the case, which was considered by the

standards CPC in 1960 for additional investigation. Making a decision to refer the case for additional investigation, the court in its decision in accordance with the CPC of 1960 noted that the restraint remains the same is detention.

Date of expiry of approval as regards preventive measure is not defined. By the time the case goes to prosecutor and submitted to YERDR is certain interval of time. In accordance with Section 12, Section 11 "Transitional Provisions" CPC of Ukraine investigation of criminal cases according to paragraph 11 of this section, if the return of such cases by the court prosecutor for additional investigation carried out in the manner prescribed by the CPC in 2012.

Unresolved is question whether we can assume that extended in the direction of the court cases for additional investigation as a preventive measure of detention is applicable for 2 months from the date of the case to the prosecutor in accordance with Part 9. 156 CPC 1960 or there is a necessity immediately after data entry to start criminal proceedings to YERDR for the norms of the CPC in 2012 to decide the issues about the extension action of preventive measure in order and according to the rules defined by the CPC of Ukraine.

8. In practice, there are many questions regarding the election or extension as a preventive measure of detention on the stage the preparatory proceedings. One of the solutions that has the right to take court at the preparatory hearing in accordance with Art. 314 Code of Ukraine, is the decision about the returning a indictment to prosecutor.

But the court can, returning the indictment, as required by Part 3. 315 Code of Ukraine to consider a request for an extension to the prosecutor as a preventive measure of detention and to take a decision, which in this case, the term may be extended preventive measure is detention. The issue is unresolved according to the art. 315 CPC of Ukraine court commits proceedings related to the preparation for trial, and the returning of the indictment contrary stops of criminal proceedings in preparation to trial review.

9. Legally unregulated is situation when the authorities of pre-trial of investigation addressed the Court with application about using a preventive measure of remand in custody in violation of the term of detention of the suspect if there is reason to consider the refusal of the application or failure to satisfy this request.

10. According to Part 3. 407 CPC for the consequences of appellate proceedings, appeal the investigating judge appellate court may:

- 1) to leave the decision unchanged;
- 2) to cancel the decision and render a new decision.

And according to part 4. 424 CPC the decision of investigating judge after review in appeal order, and the ruling of the court of appeals for consideration of an appeal of such decision appeal in cassation don't permit. In this case, during electing to accused by the Court of Appeal as a preventive measure of remand in custody, the accused will be deprived of the opportunity to challenge a precaution.

Thus, it is unclear how these provisions are consistent with the Code of Ukraine of the European Court of Human Rights, and whether the election of appellate court decisions as a result of viewing the investigating judge as a preventive measure of detention.

12. As a personal guarantee, according to Part 1 of Art. 180 Code of Ukraine, it is to people who are investigating judge, the court deemed credible, a written obligations that they are guaranteed for the execution of the suspect, accused his obligations according to the Art. 194 CPC, and if necessary to deliver it to the criminal investigation or the court that the first requirement.

However, the current CPC does not provide any number of people, including the

investigating judge may choose a guarantor, there aren't reasons and circumstances according to which the person may not be elected as a guarantor.

Furthermore, in view of the provisions of Articles 186, 193, 194 CPC is not clear whether the mandatory presence of guarantors in trials when considering an application for a preventive measure in the form of personal bail when bail must submit a written obligation before, during or after consideration of the request for a preventive measure.

The current criminal procedure legislation does not answer some questions. In particular, which the steps is necessary to do the investigating judge, if during the review, on the application of preventive measures be necessary to select a written obligation in the guarantors: to defer consideration of a proposal to declare a break or to return investigator without review.

If the suspect accused are several guarantors, what the order should they bring it to the criminal investigation or the court? In case of non-guarantors of obligations, monetary penalty is imposed on all or individually? In what order, by whom and within what time the question of imposing monetary penalties to the guarantor? Can guarantor challenge imposed on him monetary penalty?

13. As a preventive measure in the form of collateral, the current Code of Ukraine does not specify whether the mandatory presence of a mortgagor when considering an application for a preventive measure, when it was explained him according to Part 3. 182 CPC, in the commission of any criminal offense is suspected or accused person, prescribed by law punishment for having done so, a duty to ensure the proper behaviour of the suspect, the accused and his compulsory appearance and consequences of a breach of these duties.

According Part 3. 183 CPC investigating judge, the court in decreeing a decision on the application as a preventive measure of detention shall determine the amount of collateral sufficient to ensure that the suspect, accused of duties according to this Code, except cases provided by paragraph 4 of this Article. In this case, the law does not specify what criteria should guide the investigating judge, the court in determining the amount of bail, or in this case limiting the size of the collateral, and whether it is possible in this case to determine bail guided by the provisions of Part 5. 182 CPC.

According to court statistics for the 1st half 2013 the investigating judges of Volyn region during the preliminary investigation of all suspected was elected to the 533 preventive measures of all kinds, as well as a preventive measure of detention applied only to 133 people, representing 24.95 % of the total selected precautions.

If the 1st half of 2012 for consideration by the courts of Volyn region were filed 328 petitions, so in 2013 for the period were only 160, which is less for 50 %. Of the 160 applications that were received for consideration satisfied are 133, accounting for 83.12 % denied are 16 [8].

Thus, there is a tendency widespread practice of electing a soft protective measures for the suspects, including in the form of house arrest, bail, personal surety.

Conclusion. The above list of functions of the investigating judge in the application of preventive measures rather clearly demonstrates how important and this is a key figure in the criminal proceedings.

As a result, we can overall conclusion that the investigative judges the law imposes high demands on efficiency consideration of the motions, requires more attention, insight and foresight in their decisions, establishing the need in many situations to make a decision immediately, and thus giving them hands address critical issues for the person – issues of restrictions on rights and freedoms. [9]

However, the generalization of the practice of local courts precautions showed that the absence of legal regulation of certain procedural issues in this area creates in practice a huge amount of difficulties in the implementation of criminal procedural competence of investigative judges.

Prospects using results of research. We consider in the article are problems functioning of the investigating judge will take into account the subsequent amendments and additions to the domestic criminal procedural law.

However, despite all the difficulties, it is necessary to express confidence that the direction of reform of criminal procedure, outlined the new Code of Ukraine, is true, and the functions of the court to control the legality of conduct preliminary investigation will continue to improve.